

передбачає аналіз поточного стану державного боргу з використанням низки індикаторів боргових ризиків, значення яких для країн, що розвиваються, зокрема України, є нижчими, ніж для розвинутих країн рефінансування, ризик ліквідності, кредитний та операційний ризики.

У межах адаптації європейського досвіду Україна здійснює перехід до стратегічного управління державним боргом, ключові положення якого закладені в Середньостроковій стратегії управління державним боргом на 2018-2020 роки: підвищення ефективності боргової політики та прогнозування її результатів впродовж наступних років із наближенням значень боргових індикаторів до Маастрихтських критеріїв конвергенції та Копенгагенських критеріїв членства в Європейському союзі [2].

Список використаних джерел

1. Лондар Л. Л. Забезпечення боргової стійкості України щодо впливу зовнішніх шоків із використанням передового міжнародного досвіду: аналітична записка. *Національний інститут стратегічних досліджень*. Серія: Економіка. 2019. №7. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-11/analit-londar-economy-7-2019-1.pdf> (дата звернення: 26.02.2020).
2. Наближення вітчизняної системи управління борговими ризиками до стандартів ЄС: інформаційно-аналітична записка. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/en/node/233> (дата звернення: 26.02.2020).

КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ЯК ГЛОБАЛЬНА ЗАГРОЗА СТАЛОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР

Чумак А.Є.

Науковий керівник – Островський І.А., канд. екон. наук, доцент

Сталий розвиток України є складною і багатовимірною проблемою. Йдеться про систему соціально-економічних, науково-технологічних, воєнно-політичних та багатьох інших чинників. Однією з головних глобальних загроз є зміна клімату, що суттєво впливає на перспективи подальшого існування і розвитку людства. За оцінкою Світового банку, щорічний збиток від різних небезпечних гідрометеорологічних явищ, в число яких входять і наслідки зміни клімату, тільки в Україні становить 1-2 млрд. доларів [1].

Наслідки зміни клімату – це аномальна спека і тепловий стрес, повені і підтоплення, які торкнуться сільського господарства, водопостачання і лісового господарства, транспорту і енергетики, що призведе до зростання безробіття і бідності. Збільшена частота і вагомість екстремальних погодних явищ створює додаткове навантаження на державні бюджети у зв'язку з втратою величезних сум на подолання наслідків стихійного лиха, а також зростанням витрат на охорону здо-

ров'я. Підвищення температури призведе до зниження врожайності і Україна буде прагнути виробляти достатньо продовольства для внутрішнього споживання, в той час як основний експорт зменшиться в обсязі. Необхідність стримування глобального потепління активізує і збільшує міжнародні фінансові потоки за рахунок формування міжнародного кліматичного фінансування, джерелами якого є міжнародні кліматичні фонди, внутрішні витрати з національних бюджетів тощо. Якщо людство не вживе заходів із скорочення викидів парникових газів сьогодні, то воно втратить 5-20 % ВВП щорічно в наступні роки в результаті втрат від збільшення числа більш потужних стихійних лих, нестачі питної води і затоплення населених пунктів, втрат у сільському господарстві тощо. До 2030 року зміна клімату завдасть шкоди світовій економіці на 157 мільярдів доларів. Підраховано, що 80 % збитку від зміни клімату може бути зосереджено в країнах світу, географічно розташованих в низьких широтах, відбудеться спад економічного зростання [2].

На світову економіку кліматичний фактор почав впливати у тому плані, що ступінь залежності економічного зростання від більш широкого використання природних ресурсів Землі стала нестійкою. Очевидно, що наслідки погодних порушень призвели до змін у способах ведення економічної діяльності, тому вирішення цієї проблеми потребує розробки заходів подолання негативних результатів.

У галузевому розрізі економічні наслідки зміни клімату будуть полягати в зростанні обсягів виробництва галузей сфери послуг в цілому і туризму, але вони не компенсують спад виробництва реального сектора економіки України.

Для подолання цих негативних економічних наслідків Україні необхідно продумати комплексну стратегію низько вуглецевого розвитку країни, сформовану з участю всіх основних суб'єктів соціально-економічного процесу – органів державної влади і управління, бізнес-структур, громадських організацій, наукових установ, незалежних експертів; необхідно розширювати використання природних земель в напрямку розширення лісових масивів, у тому числі енергетичних деревних порід і пасовищ, що сприятиме сталому та безпечному використанню земельних ресурсів і підвищення екологічної стійкості природно-економічних систем. Необхідно розробляти оптимізаційні моделі взаємозалежного функціонування продовольчих, водних та енергетичних систем відповідно до вимог Паризької кліматичної угоди.

Таким чином, реалізація заходів національної політики по боротьбі з негативними наслідками зміни клімату може зробити позитивний вплив на активне структурне і технологічне оновлення української

економіки на основі новітніх світових стандартів. Для того щоб мінімізувати витрати на вирішення глобальної проблеми зміни клімату, необхідно використовувати поточні процеси для підвищення конкурентоспроможності української продукції та прискорення технологічного переозброєння. Україні потрібна довгострокова кліматична стратегія, що має прискорити технологічне переозброєння, скоротити викиди парникових газів, допоможе населенню перейти на сучасний стиль споживання енергії та ресурсів.

Список використаних джерел

1. Балабух В. О. Зміна кліматичних умов в Україні та її вплив на сільськогосподарське виробництво. URL: <https://agroprod.biz/2017/06/01/zmina-klimatychnyh-umov-v-ukrajini-tajji-vplyv-na-silskohospodarske-vyrobnytstvo/> (дата звернення 22.02.2020).
2. Україна і політика протидії зміні клімату: економічний аспект. Аналітична доповідь; за заг. ред. В. Р. Сіденка та О. О. Веклич. Київ: Заповіт, 2016. 208с. URL: http://razumkov.org.ua/upload/2016_Klimat.pdf (дата звернення 22.02.2020)

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Кулак К.О.

Науковий керівник – Можайкіна Н.В., канд. екон. наук, доцент

Цифрова економіка – це тип економіки, де ключовими факторами та засобами виробництва є цифрові дані (бінарні, інформаційні тощо) та мережеві транзакції, а також їх використання як ресурсу, що дає змогу істотно збільшити ефективність та продуктивність діяльності та цінність для отриманих продуктів та послуг. Вона пронизує всі сектори за всіма категоріями: державний та приватний; реальний, невиробничий та фінансовий; видобувний, обробний та сектор послуг. Як показує досвід розвинутих країн, поява принципово нових технологій будь-якої спрямованості (виробничих, управлінських, фінансових, соціальних та ін.) незалежно від їх сфери застосування дає позитивні ефекти і в цілому сприятливо впливає на долю економічного розвитку.

Серед яких можна виділити: підвищення продуктивності праці; підвищення капіталізації; поліпшення якості життя; формування нових ринків; підвищення ефективності утилізації ресурсів (активів, капіталу, компетенцій); підвищення конкурентоспроможності; підвищення безпеки.

Ключовими напрямками розвитку цифрових технологій є:

- дані, які стають головним джерелом конкурентоспроможності;
- розвиток сфери Інтернету речей (Internet of things, IoT);
- цифрові трансформації як окремих бізнесів, так і цілих секторів;